

Millaisia ovat toimivat hallinnon nimet?

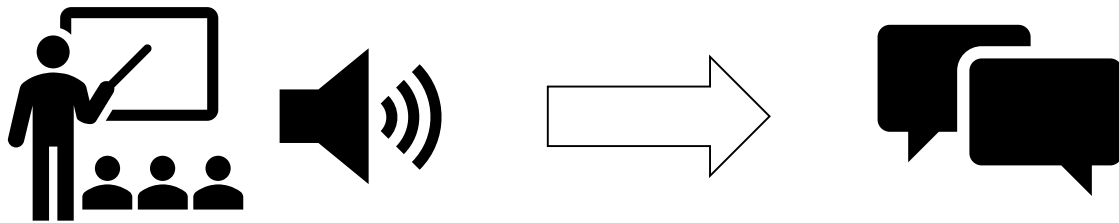
Ulla Onkamo

Kielineuvoston Kieliseminaari

25.5.2021

Esityksen sisältö

1. Mitä ovat hallinnon nimet ja miten ne suunnitellaan?
2. Millainen on toimiva hallinnon nimi?
3. Millaisia ongelmia hallinnon nimissä on Suomessa?
4. Millaista apua Kotimaisten kielten keskus tarjoaa?

Espoonlahden lukio

Vilkku

Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus – Kompetenscentrum för hållbar och innovativ offentlig upphandling

Väylävirasto – Trafikledsverket

Traficom

Ylepoli

Satasairaala

Mikkelin hyvinvointikeskus

elinvoimapalvelujen toimiala

Soite

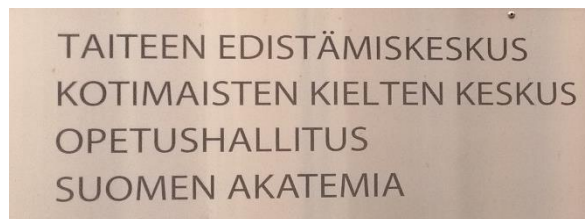
Uros Live -areena

Kilpisjärven monitoimitalo

LAB-ammattikorkeakoulu

Mitä ovat hallinnon nimet?

- Valtion, kunnan tai muun julkisyhteisön viranomaisten nimet
- Virastot, osastot, yksiköt, lautakunnat, toimikunnat, hankkeet, palvelut, verkkosivustot, verkkopalvelut...
- Myös hallinnolliset alueet, kulkuväylät, puistot, uudet asuinalueet, liikennepaikat...

Miten hallinnon nimet suunnitellaan?

Kysely valtionhallinnolle 2013:

- Johto, johtoryhmä tai työryhmä suunnittelee organisaation ja sen alayksiköiden nimet (yhdessä viestintäosaston kanssa)
- Asiantuntija ”keksii” nimen ja se vakiintuu käyttöön.
- Toimivuudesta keskustellaan ensisijaisesti valmisteluryhmässä.
- Usein sisäiset suunnitteluohjeet puuttuvat, kielitieteellistä asiantuntija-apua käytetään harvoin.

Nimenantoa säätelevät lait

- Suomen perustuslaki
- kielilaki
- hallintolaki

- saamen kielilaki
- Ahvenanmaan itsehallintolaki

Millainen on hyvä hallinnon nimi?

1. Yksilöi kohteensa ja kertoo siitä olennaista tietoa.
2. Asiallinen, selkeä ja ymmärrettävä.
3. Helppo muistaa, kirjoittaa, taivuttaa ja ääntää
4. Noudattaa suomen tai ruotsin oikeinkirjoitusta
5. Vaivatta tunnistettavissa viranomaisen nimeksi
6. Mahdollisimman pysyvä

Kemijärven lukio

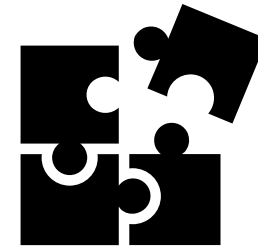
Tilastokeskus –
Statistikcentralen

Kysy
kirjastohoitajalta
– Fråga
bibliotekarien

Vasa centralsjukhus –
Vaasan keskussairaala

Nimien suunnittelun periaatteita

- Nimeä kannattaa ruveta suunnittelemaan heti, kun organisaation tai palvelun toiminta on riittävästi selvillä.
- Kaksikielisyys muistettava suunnittelun alusta alkaen.
- Lyhenne käyttöön vain tarvittaessa (verkko-osoitteet, sähköpostiosoitteet, sosiaalinen media).
- Nimeen tieto viranomaisen ydintoiminnasta.
- Nimi tulee osaksi kokonaisuutta.

Julkishallinnon nimien ongelmia

- Eduskunnan oikeusasiamies käsitellyt kanteluita 2000-luvulla
- Lyhenteet ja oheisnimet (*Traficom, Assi, JUST, Keva*)
- Kaksikielisyyden toteutuminen (*ELY-centralen*)
- Englanninkielisyys (*Stroke Unit, No-Harm Center*)
- Epäyhdenmukaisuus (terveyskeskusten nimet)
- Abstrakti tai epäselvä merkitys (*elinvoimapalvelut*)
- Harhaanjohtavat nimien loppuosat (*kampus = vankila-alue*)

”Olen todella kyllästynyt kikkailunimiin. Mielestäni se ei suinkaan lisää palveluiden tunnettavuutta ja niiden pariin hakeutumista vaan pikemminkin päinvastoin. Mistä tiedän, tarvitsenko Traficomista, Caressasta, Couldn't care lessistä, No harm -centeristä tai pimpampomista jotain tietoja tai palveluita?”

Kommentti Ylen uutisessa *Potilasturvallisuuskeskus nimettiin No-harm Centeriksi, Kotimaisten kielten keskus hermostui ja nyt nimeä muutetaan* (5.9.2019), <https://yle.fi/uutiset/3-10954953>.

Mistä ongelmat kumpuavat?

- Lyhyys valttia logoissa & sähköisissä kanavissa, brändäys
- ”Kansainvälisyys”, vaatii vähemmän vaivaa käyttää yhtä nimeä kaikissa yhteyksissä ja kielissä
- Käsitukset ”oikeasta” nimestä kirjainyhdistelmänä, joka ei tarkoita mitään
- Halu osoittaa nimellä toiminnan muutosta, ajankohtaisuutta ja dynaamisuutta, rentoutta

Apua saatavilla

- Nimistönsuunnittelun ohjeita
www.kotus.fi/nimistonsuunnittelu
- Tulossa: Virkakielen verkko-opiskeluhankkeessa kurssi toimivista julkishallinnon nimistä
- Tulossa: Hyvän nimistön opas
- Nimineuvonta & nimistöntarkistus tilauksesta

”

*Nimellä on
väliä*

Espoonlahden lukio

Vilkku

Väylävirasto – Trafikledsverket

Traficom

Ylepoli

Satasairaala

Kestävien ja innovatiivisten julkisten hankintojen verkostomainen osaamiskeskus – Kompetenscentrum för hållbar och innovativ offentlig upphandling

Mikkelin hyvinvointikeskus

elinvoimapalvelujen toimiala

Soite

Uros Live -areena

Kilpisjärven monitoimitalo

LAB-ammattikorkeakoulu

Kiitos! ulla.onkamo@kotus.fi

